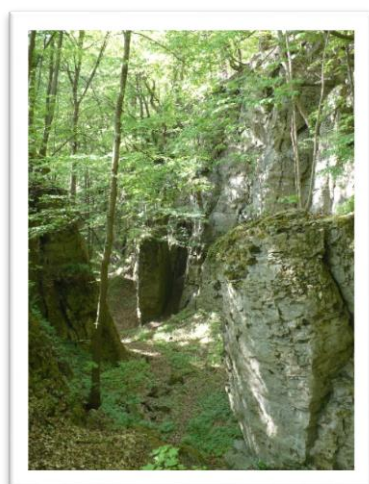

Strategický plán města Stárkova pro období 2020 – 2027 Návrhová část

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategický plán rozvoje města Stárkov

Obsah

1	Úvod	5
2	Postup zpracování strategického plánu	7
2.1	Hlavní etapy zpracování strategického plánu	7
2.2	Zapojení veřejnosti	9
3	Analytická a syntetická část.....	10
4	Strategická část	14
4.1	Struktura strategie	14
4.2	Role města při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie	15
4.3	Koincidenční tabulka	16
5	Prioritní oblasti rozvoje města	18
5.1	Prioritní osa 1 – Prostředí města.....	18
5.1.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí města.....	18
5.1.2	Popis prioritní osy Prostředí města	21
5.1.3	Strategický cíl prioritní osy Prostředí města.....	22
5.1.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí města.....	22
5.1.5	Přehled prioritní osy 1	26
5.2	Prioritní osa 2 – Atraktivita města.....	28
5.2.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita města.....	28
5.2.2	Popis prioritní osy Atraktivita města	31
5.2.3	Strategický cíl prioritní osy Kvalitní život ve městě	33
5.2.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Kvalitní život ve městě	33
5.2.5	Přehled prioritní osy 2	39
6	Implementace strategického plánu.....	43
6.1	Proces implementace strategického plánu	43
6.1.1	Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu	44
6.2	Akční plán	45

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategický plán rozvoje města Stárkov

1 Úvod

Charakteristickým rysem strategického plánování je přístup k řešení problémů a rozvojových potenciálů obce z dlouhodobého hlediska, snaha optimálně využít lidské, materiální a finanční zdroje a v neposlední řadě ambice aktivně ovlivňovat i vývoj vnějšího prostředí obce či města.

Strategický plán, jako celek, tak má být dokumentem, který:

- **objektivně popisuje hlavní problémy a rozvojový potenciál obce a navrhuje možná řešení,**
- **je nástrojem strategického řízení rozvoje obce a podkladem pro její rozhodování** v rozvojových záležitostech;
- **je nástrojem k zajištění kontinuity** rozvoje obce – strategický plán překonává volební cyklus a je tak nástrojem potřebné kontinuity a zachování směru, jímž se obec vyvíjí. Vytváří předpoklady, aby například po změně reprezentace obce nedošlo k zásadní (zejména neopodstatněné) změně směřování jejího rozvoje, což vždy představuje nákladný a obtížně návratný proces;
- **je řídicím nástrojem pro formulování investiční politiky obce** - investice obce by neměly být ad hoc řešením, ale vycházet z dlouhodobé strategie, navazovat na sebe, doplňovat se a mít společný cíl, což v souhrnu jejich realizaci zefektivní a zlevní a přinese i realizaci dalších pozitivních efektů;
- **je platformou pro sladění názorů a představ všech relevantních aktérů života obce** (obyvatelé, samospráva, NNO, podnikatelé a další). Pokud se v průběhu tvorby strategického plánu podaří prodiskutovat a najít konsensus v základních otázkách rozvoje obce a jejího směřování, vč. indikativního seznamu klíčových rozvojových záměrů na řešené období, vytváří se předpoklad, že se všichni aktéři vyhnou parciálním sporům a nejasnostem v těchto základních otázkách v budoucnu, což usnadní realizaci rozvojových záměrů obce, vč. zajišťování zdrojů jejich financování;
- **zvyšuje šance získat financování na rozvojové záměry obce z evropských nebo národních zdrojů.** To vyplývá z jednoznačného tlaku na zvýšení strategického přístupu k řízení obcí a měst a v některých případech je existence strategického plánu municipality již podmínkou pro dotační podporu rozvojových záměrů;
- **je nástrojem pro posílení pozice obce v širším územním kontextu** – slouží jako vstupní informace pro formulování a aktualizace strategií mikroregionu, MAS apod. Pokud má obec vizi, kam směřovat a jaké nástroje a cesty k tomu využít, mnohem snáze prosazuje své představy i na širší územní úrovni a zvyšuje šance, že reálně ovlivní i rozvoj a směřování svého širšího okolí podle svých potřeb a představ.

Strategický plán je dokumentem, s jehož pomocí bude do roku 2027 zabezpečována samosprávou města Stárvov koordinace strategických rozvojových aktivit, které ovlivní především život města a jeho obyvatel, činnost místních podnikatelů, neziskových organizací a dalších dotčených subjektů.

Strategická (návrhová) část plánu rozvoje města Stárvov formuluje základní představu o orientaci rozvoje města v rámcovém horizontu let 2020 – 2027.

Strategie rozvoje města byla zpracovávána a formulována tak, aby respektovala principy udržitelného rozvoje – tj. aby vyváženým způsobem zohlednila ekonomický, environmentální a sociální pilíř.

V souladu s obecnými principy tvorby strategických plánů municipalit bude na tuto výchozí verzi plánu navazováno v budoucnosti formou jeho aktualizace.

2 Postup zpracování strategického plánu

Zpracování strategického plánu města vycházelo z ověřených postupů tvorby tohoto typu koncepčních dokumentů a respektovalo základní a uznávané principy jejich přípravy (viz například *Metodika tvorby programu rozvoje obce, vydáno MMR, leden 2014*).

Významnou součástí procesu bylo zapojení veřejnosti a klíčových místních aktérů do tvorby rozvojové koncepce. Účast veřejnosti nejenže přináší cenné vstupy pro vlastní strategii, ale přispívá i k pocitu odpovědnosti za její naplňování a realizaci aktivit v této koncepci vytyčených. Účast veřejnosti na přípravě strategického plánu je také příležitostí k aktivizaci občanské společnosti a ideální platformou pro transparentní formulaci a prosazování názorů na rozvoj města jednotlivci nebo zájmovými skupinami a diskusi nad jednotlivými tématy.

Vlastní práce na koncepci byly zahájeny v roce 2018 přípravou socioekonomické analýzy prostředí města (též „profil města“). V polovině roku 2019 pak proběhlo sociologické šetření (viz dále), jehož výsledky posloužily pro dopracování analytické části, resp. ověření jejích závěrů a zejména pro formulaci části návrhové. Ta byla zpracovávána v průběhu roku 2019, resp. začátkem roku 2020.

2.1 Hlavní etapy zpracování strategického plánu

Postup přípravy strategického plánu je rozčleněn do několika ucelených fází (etap), z nichž každá má v rámci celého procesu nezastupitelné místo a vždy navazuje na fázi předchozí. Hlavními součástmi procesu přípravy strategického plánu ve Stárkově byly:

I. Analytická etapa

V rámci analytické etapy byly nejprve shromážděny relevantní dokumenty a podklady pro podrobnou analýzu jednotlivých odvětví života města a byla provedena rešerše těchto dokumentů a jejich závěrů, ovlivňujících město Stárkov (územně analytické podklady území ORP Náchod a další). V rámci této etapy byly podrobně analyzovány jednotlivé složky socioekonomického prostředí města, sbírána „tvrdá“ (statistická) data z veřejně dostupných databází a dalších zdrojů. Byla prováděna srovnání v čase a sledovány vývojové tendence jednotlivých klíčových proměnných. Realizována byla i tzv. metoda benchmarkingu - srovnání konkrétních proměnných s územními celky vykazujícími podobné charakteristiky jako Stárkov. Hodnocení jednotlivých proměnných bylo prováděno i ve vztahu k vyšším územním celkům, s cílem jejich porovnání v relaci s okresní, krajskou či národní úrovní. V rámci analytické etapy bylo pracováno s primárními daty (statistiky ČSÚ, data poskytnutá úřadem města, environmentální databáze apod.). Velmi cenným zdrojem dat byly i výsledky SLDB 2011, jež poskytly důležité vstupy pro analytická zkoumání obyvatelstva, bydlení či ekonomiky města. Vedle toho byla používána i data sekundární – studie, koncepce a již zpracované analýzy, ať již územní či tematické.

Významné vstupy pro analytickou fázi poskytlo i šetření mezi obyvateli města (viz dále).

II. Syntetická etapa

Na analytická zkoumání navázala fáze syntézy. Jejím cílem je přehledná formulace zásadních závěrů provedených analytických zjištění a východisek jako klíčový podklad pro další, návrhovou etapu zpracování strategického plánu. V rámci syntézy byly zejména připraveny dílčí SWOT analýzy za jednotlivé tematické okruhy řešené v rámci Profilu města a dále celková SWOT analýza města popisující komplexně jeho hlavní silné stránky (**S** – z anglického „Strengths“) a příležitosti (**O** – „Opportunities“) jako vnitřní, resp. vnější rozvojové předpoklady, stejně jako slabé stránky (**W** – „Weaknesses“) a hrozby (**T** - „Threats“) jako potenciální rizika budoucího rozvoje či problémy, k jejichž řešení by navržená strategie měla přispět.

Analýza SWOT tak představuje jakési pojítka mezi detailním analytickým aparátem, tvořícím celkový Profil města, a návrhovou částí celé strategie. Je hlavním východiskem pro výstavbu celkové strategie rozvoje města.

III. Strategická etapa

Představuje klíčovou část strategického plánu, jelikož formuluje základní představy o tom, kam by město mělo směřovat a popisuje klíčové oblasti jeho budoucího rozvoje. Představy o budoucí podobě města a o prioritních oblastech uvedené ve strategické (návrhové) části jsou hierarchizovány od nejobecnější úrovně (vize směřování města) přes formulaci soustavy cílů v jednotlivých oblastech až po konkrétní opatření směřující k jejich naplnění.

IV. Implementační etapa

Tato fáze je prováděcí částí celého materiálu. Její součástí je základní popis procesního řízení realizace strategického plánu spočívající zejména v popisu, jakým způsobem bude plán jako celek naplňován, jaké konkrétní aktivity budou při práci s plánem realizovány (kontrola plnění, aktualizace apod.) a určeny kompetence a odpovědnosti za jejich provádění.

Návazným krokem na schválení strategického plánu je shromáždění konkrétních projektových záměrů v navržených prioritních osách, jež by měly být hmatatelným naplněním strategického plánu a svým způsobem uvedením jeho obsahu v realitu. Soubor konkrétních rozvojových záměrů bývá označován jako „Akční plán“. Jelikož strategický plán neřeší pouze oblasti, jež jsou v kompetenci samosprávy města, ale jeho celkový rozvoj, je třeba i ke sběru projektových záměrů přistupovat v tomto širším kontextu a do akčního plánu zařadit i klíčové záměry dalších aktérů, zejména takové, jež mají reálný a významný dopad na fungování a život města jako celku (např. klíčové podnikatelské investice, významné či průřezové záměry neziskových organizací apod.).

Akční plán připravuje a aktualizuje v následujících letech samospráva v návaznosti na schválený Strategický plán. V akčním plánu jsou ke každému záměru vedle jeho základní identifikace přiřazeny i klíčové charakteristiky, které umožní provázování akčního plánu s rozpočty a rozpočtovými výhledy, stejně jako s plánováním dotačních aktivit města. Další charakteristiky pak naznačují odpovědnosti jednotlivých organizací či osob za implementaci záměrů.

2.2 Zapojení veřejnosti

Do takto komplexního procesu, jakým je zpracování strategického plánu města, je potřebné aktivně zapojit zejména širokou veřejnost, tedy obyvatele města. Stejně tak je klíčové zapojení i vedení města, mající vize a představy o jeho směřování, jež je třeba nejen využít pro formulaci cílů strategického plánu, ale také je konfrontovat s analytickými a sociologickými zjištěními.

Zapojení obyvatel města bylo realizováno zejména formou **dotazníkového šetření**, jež se rozběhlo v červnu 2019 poté, co byla s vedením města projednána podoba dotazníku. Výsledky dotazníkového šetření lze považovat za skvělé (co do účasti veřejnosti) a vysoce reprezentativní, kdy odpovědělo celkem 170 osob, tj. vrátilo se 26 vyplněných dotazníků na každých 100 obyvatel města.

Nejčastěji odpovídali lidé ve věku 40-64 let s tím, že mírně převažovaly ženy. Respondenti mohli dotazníky vyplnit elektronickou cestou přes webové rozhraní nebo v tištěné podobě, kdy mohli vyplněné dotazníky odevzdat na úřadě města. V úvodní části dotazníku byli seznámeni s připravovaným strategickým plánem, a nezbytností jejich zapojení pro získání informací o jejich potřebách, názorech a postojích. Obyvatelé byli dotazováni zejména v oblastech týkající se jejich života ve městě, konkrétně na otázky v oblasti občanské vybavenosti, dopravy, životního prostředí, odpadového hospodářství, správy města, bezpečnosti apod.

Kromě vlastního dotazníkového šetření bylo zcela zásadním nástrojem aktivního zapojení komunity do přípravy strategického plánu i **setkání s občany města** konané na podzim roku 2019. Tohoto setkání se zúčastnilo přibližně 40-50 místních občanů, včetně zastupitelů města. To je účast, která (s ohledem na velikost města) svědčí o aktivní občanské společnosti a zájmu obyvatel města o dění v něm.

Na setkání byla občanům města podrobně prezentována nejen klíčová zjištění socioekonomické analýzy a dotazníkového šetření, ale občané měli také možnost aktivně vyjádřit svoje preference v oblasti budoucího rozvoje. Každý občan mohl formou přidělení prioritních bodů určit, jaká témata jsou podle jeho názoru pro budoucí rozvoj města klíčová, a která by měla z jeho pohledu mít prioritu v rámci návrhové části Strategického plánu. Do této formy vyjádření svého názoru se zapojili prakticky všichni účastníci setkání a i tento způsob zapojení komunity tak přinesl cenná data poměrně vysoké vypovídací hodnoty.

3 Analytická a syntetická část

Analytické vstupy

Základem tvorby strategického plánu města Stárvov byla analytická část, která popisuje, hodnotí a srovnává současný stav města v různých oblastech jeho života. V rámci provádění analýzy prostředí města byly zejména:

- prováděny rešerše existujících relevantních rozvojových dokumentů města;
- realizována detailní analytická zkoumání socioekonomického prostředí města v členění dle jednotlivých témat (obyvatelstvo, hospodářství a podnikání, životní prostředí, doprava atd.) - k němu bylo využito zejména aktuálních dat ČSÚ, dat z posledního Sčítání lidu (SLDB 2011), informací a dat dodaných úřadem města, vč. využití metody benchmarkingu;
- prováděna srovnání s relevantními koncepčními dokumenty, převážně územní povahy (Strategie rozvoje KH kraje 2014 -2020, strategie rozvoje MAS atd.), podrobněji viz níže.

Zatímco ve výše popsaných krocích zpracování analýzy byla využívána zejména „tvrdá“ data, sociologické šetření a následné setkání s obyvateli doplnily celkový analytický výstup o převážně „měkká“ data. Jelikož rozvoj města musí také významně reflektovat tyto měkké faktory, je nezbytné analýzu doplnit a konfrontovat s postoji, zkušenostmi, potřebami a potenciálem klíčových aktérů města i běžných obyvatel.

Cílem zevrubné socioekonomické analýzy je podrobný popis prostředí města, jeho vývojových trendů, vnitřních a vnějších podmínek a jejich změn, stejně jako srovnání s jinými celky (např. s jinými obcemi či územně vyššími celky – okres, kraj, ČR).

Syntéza zjištění

Součástí jednotlivých kapitol analyzujících stav v dílčích oblastech socioekonomického prostředí města je i přehledná tabulka silných a slabých stránek, resp. příležitostí a hrozeb v těchto oblastech. Díky těmto analýzám dílčích oblastí bylo možné identifikovat problémy města Stárvov, jež je třeba řešit a zlepšovat, stejně jako klady a rozvojové předpoklady města, které lze dále rozvíjet a využívat pro jeho zdravý vývoj.

Z dílčích výstupů analytické části pak byla následně vytvořena celková SWOT analýza, která identifikuje nejvýznamnější silné a slabé stránky města, stejně jako příležitosti k rozvoji a vnější hrozby, které by město mělo reflektovat.

Celková SWOT analýza je pro přehled uvedena v následující tabulce. Zjištění zde obsažená byla jedním ze základů pro formulaci strategické části plánu. Tato vazba je významná pro správné chápání navržených prioritních os a opatření, stejně jako celkové konstrukce návrhové části. Vedle těchto vstupů objektivního charakteru (data, informace) se při definování návrhové části také výrazně vycházelo z výstupů zapojení veřejnosti (popsáno viz výše).

Tab. 1: Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Růst počtu obyvatel od roku 2013	Dlouhodobý pokles počtu obyvatel
Pozitivní migrační saldo v posledních letech	Dlouhodobě negativní přirozený přírůstek
Zvyšující se úroveň vzdělanosti obyvatel	Starší věková struktura obyvatelstva a nadprům. podíl obyv. nejstarší věkové kateg.
Spolkový život města - bohatý, s tradicí	Relativně nepříznivá vzdělanostní struktura
Výborné charakteristiky nezaměstnanosti	Periferní poloha města mimo hlavní dopravní a ekonomické trasy
Tradice místní průmyslové výroby	Omezená infrastruktura cestovního ruchu
Přítomnost většího zaměstnavatele	Negativní saldo dojížděky za prací
Dobré podmínky pro CR (přírodní)	Nepříliš progresivní struktura lokální ekonomiky
Dobrá dostupnost dvou regionálních ekonomických center (Náchod, Hronov)	Absence plynofikace
Zásobování kvalitní vodou z Polické křídové pánve	Není dokončeno napojení na kanalizační síť
Zastávky autobusů ve všech místních částech	Snížená dopravní obslužnost veřejnou dopravu v okrajových částech města (malý počet spojů, nutnost přestupů).
Síť značených cyklotras	Poloha mimo hlavní silniční tahy
	Absence železniční dopravy
Blízkost linek cyklobusů (Hronov, Náchod)	Chybějící chodníky podél některých tras
Nízký podíl domů nezpůsobilých k bydlení	Nepřehledné a neefektivní uspořádané případně i potenciálně kolizní parkování v centru města (prostor náměstí)
Přítomnost MŠ a ZŠ (s velkou kapacitou a s oběma stupni), budovy po rekonstrukci	Zatížení dopravou (nákladní doprava)
Relativně mladý pedagogický sbor ZŠ	Špatný stav některých MK, případě jejich absence zejména v okrajových částech města
Ordinace praktického lékaře pro dospělé, stomatolog (dojíždí ve vybrané dny)	Nízká intenzita bytové výstavby v posledních letech
Místní knihovna	Vysoký podíl trvale neobydlených domů (vysoký podíl domů k rekreaci)
Venkovní sportoviště (fotbal, areál tábora Pod Vysákem, Lyžařský vlek Chlívce, turistické trasy)	Chybí podporované bydlení (startovací a pečovatelské byty)
Velice kvalitní životní prostředí v okolí města	Záporné saldo dojížděky do škol
Součást CHKO Broumovsko, přítomnost 2 evropsky významných lokalit	Nedostatečná obsazenost ZŠ - z celkové kapacity (cca 150 dětí) osazena jen cca polovina

Vysoký KES –stabilní a přírodě blízké prostředí	Části školské infrastruktury vyžadující rekonstrukci či modernizaci (družina, soc. zařízení v ZŠ, školní zahrady), potřeba modernizace vybavení učeben
Vysoký podíl lesů ve vlastnictví města	Absence dětského lékaře i lékárny
Dobře řešené odpadové hospodářství	Omezená nabídka sociálních služeb (zrušen domov pro seniory)
Platný a aktuální územní plán města Stárvov	Absence kvalitního a kapacitního prostoru pro spolkovou činnost a kulturu (divadlo, spolkový dům, vyhovující sokolovna apod.)
Posun směrem ke strategickému řízení obce (běží příprava řady koncepcí a pasportů)	Absence zastřešeného sportoviště (s výjimkou tělocvičny ZŠ)
Kvalitní nástroje komunikace s občany (místní zpravodaj, webové stránky, mobilní rozhlas, sms)	Topení tuhými palivy v lokálních topeništích
Nízká míra kriminality, vysoká míra bezpečnosti (jak objektivní, tak vnímaná obyvateli)	Přítomnost ekologických zátěží (bývalá skládka TKO Bystré. BF – bývalé koupaliště)
Růst majetku města v posledních letech díky realizaci větších dotačních akcí	Znečištění dopravou
Trend nárůstu podílu kapitálových výdajů na výdajích celkových	Relativně vysoká úvěrová zátěž města blížící se hranici rozpočtové odpovědnosti
Příležitosti	Hrozby
Ekonomicky stabilní prostředí Královéhrad. kraje	Spíše nevýhodná poloha pro podnikání
Využití příležitostí v oblasti CR, vč. dotačních, příp. členství v destinačním managementu	Pokračování stárnutí populace a neřešení této hrozby (změna nároků na veřejné služby, zejména sociální)
Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání	Nedostatek pracovní síly na místním a regionálním trhu práce
Přeshraniční rozvoj cyklistické infrastruktury a napojování na trasy přes hranici	Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé	Pokles žáků pod kritickou úroveň k udržení školy (ve stávající podobě)
Dotační příležitosti v oblasti školství (opřené o Místní akční plán rozvoje vzdělávání) a sociálních služeb	Ztráta základních zdravotních služeb v obci
Podpora zakládání lékařských praxí v periferních regionech	Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji municipalit i snižování míry dotační podpory
Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů (tzv. kotlíkové dotace)	
Pozitivní posuny RUD pro rozpočet města, potenciál navýšení prostředků pro investice	Stárnutí populace a nárůst (příp. i změna struktury) potřeb v oblasti sociálních služeb
Využití aktuálních i budoucích dotačních titulů	

Zdroj: Profil města

Relevantní územní strategie

Pro území Stárkova jsou v současné době relevantní některé strategie na místní/mikroregionální úrovni a dále je důležité zmínit i strategie na evropské, celorepublikové a krajské úrovni, které mají na zájmové území dopad a mají i vliv na strategickou část dokumentu. Připravovaný strategický plán města by měl tyto strategie reflektovat (přínejmenším by s nimi neměl být v rozporu, resp. pokud je to možné, měl by přispívat k plnění jimi navržených cílů).

Dalším důležitým dokumentem je Územní plán města Stárkov. Oba dokumenty, teda jak Strategický plán rozvoje města, tak Územní plán města Stárkova se vzájemně (byť pouze částečně) ovlivňují a oba tyto klíčové dokumenty představují základní nástroj pro usměrňování rozvoje města.

Tab. 2: Hlavní strategické dokumenty mající bezprostřední vazbu na strategický plán Stárkova

Územní úroveň	Strategický dokument
Evropská	Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
	Právní a metodický rámec kohezní politiky EU 2014 - 2020
Národní	Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
	Politika územního rozvoje ČR
	Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR do roku 2030
	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
Regionální	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021 - 2027
	Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje pro období 2014-2020
	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KH kraje 2016-2020
	Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
Místní	Územně analytické podklady pro správní území ORP Náchod
	Strategie rozvoje MAS Stolové hory (SCLLD)

Zdroj: <http://www.databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie; stránky obcí a regionů>

4 Strategická část

4.1 Struktura strategie

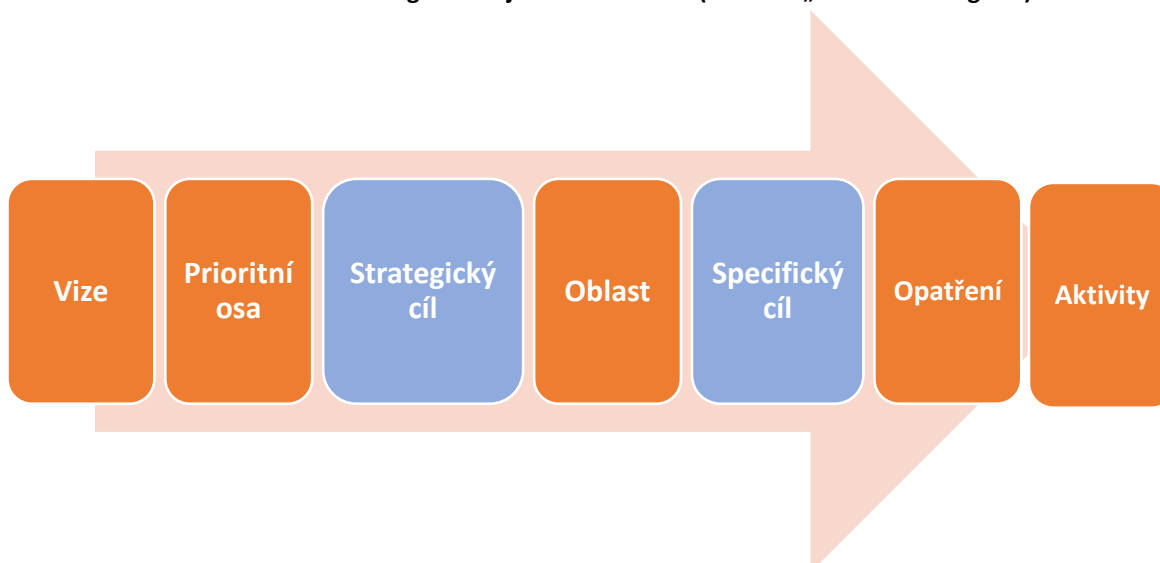
Struktura vychází z hierarchicky nejvýše postavené **VIZE rozvoje města**, jež formuluje celkový rámec pro realizaci strategie v území a naznačuje směr, kterým se chce Stárkov vydat v řešení rozvoje svého území. Jedná se o formulaci budoucího (ideálního) stavu, kterého bude dosaženo s přispěním realizace návrhové části strategického plánu. Vize je tak společná pro všechna řešená témata. Její časový horizont je stanoven přibližně do roku 2027 (s předpokládaným přesahem dále, až někam k roku 2030).

Celá návrhová část strategie je pak vystavěna na formulaci strategických (dlouhodobých) cílů, jež popisují zamýšlený stav, jehož má být dosaženo v jednotlivých prioritních osách a dále navazujících specifických (někdy též „realizačních“) cílů, jež jsou vytyčeny v jednotlivých oblastech.

U každého specifického cíle je naznačen i očekávaný:

- **Výstup** – stanovuje, čeho konkrétně (obvykle hmatatelně) bude realizací konkrétní aktivity/opatření dosaženo. Hierarchicky je nejnižší umístěný a je přímo ovlivnitelný a dosažitelný jedním projektem nebo záměrem, aktivitou apod.
- **Výsledek** – je již obecnější a je zpravidla dosažitelný prostřednictvím realizace více projektů. Výsledek již popisuje změnu stavu prostředí města, resp. jeho částí (fragmentů), k níž dojde díky realizaci konkrétních projektů, resp. záměrů.
- **Dopad** – je hierarchicky nevyšší úrovní a popisuje změnu stavu města v širším územním i věcném kontextu. Dopady již mají komplexní charakter a na jejich dosahování se podílí zpravidla více vlivů. Bezprostřední dopad konkrétního projektu/aktivity tak nebývá obvykle identifikovatelný či měřitelný, přesto takovýto příspěvek, mající vliv na celkové prostředí města, lze u realizovaných aktivit, resp. opatření nalézt.

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje města Stárkov (základní „intervenční logika“)

Strategické cíle popisují obecně stavy, jichž chce město do roku 2027 dosáhnout realizací strategie rozvoje. V případě Strategického plánu rozvoje Stárkova jsou formulovány v horizontu 5 let (střednědobý časový horizont) a vychází ze zjištění analýz a šetření prováděných v analytické části.

Prioritní osy a jejich náplň, představovaná jednotlivými opatřeními a typy aktivit, resp. konkrétními projekty, jsou nástrojem k dosahování stanovených cílů. Se záměrem naplňování vize rozvoje města Stárkov a na základě realizovaného analytického aparátu, vč. šetření potřeb a postojů obyvatel města, byly definovány **2 prioritní osy a jejich cíle**, které jsou znázorněny v následujícím schématu:

Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje města Stárkov

4.2 Role města při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie

K naplnění specifických cílů směřují jednotlivá navržená opatření, resp. jednotlivé typy aktivit, jež tato opatření tvoří. Na úrovni opatření jsou pro lepší orientaci nastíněny i předpokládané (převažující) role města: realizační nebo motivační.

a. Realizační (též „investiční“) role města

Spočívá v přímém vynakládání finančních, materiálových či lidských zdrojů města nebo jím zakládaných a zřizovaných organizací na zajištění realizace plánovaných aktivit nebo opatření. Město (či jím zřizované organizace) v takovém případě samy realizují konkrétní aktivity, vstupují do souvisejících

dodavatelských a jiných vztahů. Jsou přímým nositelem konkrétních akcí v daném opatření, kdy však není vyloučena ani realizace v partnerství s jinými subjekty.

Zásadní charakteristikou je, že město samo na jedné straně může bezprostředně ovlivnit vývoj v daném opatření, resp. v dosahování specifických cílů (má na to svěřeny kompetence, prostředky apod.), na straně druhé je jeho působení v takovýchto tematických oblastech spojeno i s určitým očekáváním a v určitých případech nejen, že může, ale i musí, aktivně vystupovat a realizovat aktivity ve vlastní kompetenci a odpovědnosti.

b. Motivační role města

Spočívá v bezprostředním zajištění plnění specifických cílů a realizaci k tomu vedoucích aktivit jinými subjekty, než je samo město či jeho organizace.

Rolí města je v takových případech vytvářet podmínky pro to, aby třetí subjekty prováděly taková opatření a aktivity, jež budou směřovat k plnění specifických cílů strategického plánu. Město není přímým nositelem takových aktivit (nevynakládá na jejich realizaci finanční, lidské aj. zdroje), ale je na jejich realizaci zúčastněno buď nepřímo (například tím, že vytváří podmínky, v nichž jiné subjekty chtějí či musí realizovat aktivity směřující k plnění cílů města) nebo přímo tím, že aktivně vstupuje do procesů, jednání a rozhodování třetích subjektů (podnikatelů, NNO apod.) o realizaci konkrétních aktivit.

K motivaci může využívat i jiných nástrojů, například finanční či metodické podpory, poskytnutí znalostí, zapojení aparátu města, poskytování informací, vytváření rámcových podmínek apod.

V této roli město může využívat i svého politického a jiného potenciálu pro rozhodování třetích subjektů, v jejichž vlastnictví či správě jsou komponenty prostředí města (správci nadřazených sítí technické či dopravní infrastruktury apod.). V rámci této role může také poskytnout své kapacity a znalosti pro podporu třetích subjektů při zajišťování externích zdrojů na realizaci jejich záměrů přispívajících k dosahování cílů města formulovaných ve strategickém plánu (např. poradenství a informace v oblasti dotací).

4.3 Koincidenční tabulka

Koincidenční tabulka (matice) je vhodným instrumentem pro schematické zobrazení vazeb mezi výchozími podmínkami (tj. zjištěními analýzy, resp. SWOT, a dalšími vstupními daty – dotazníkové šetření, setkání s obyvateli) a formulovanou strategií představovanou navrženými opatřeními.

Matice ukazuje nejen tuto vazbu, ale i její sílu, jež je vyjádřena symboly od nejnižší (*), resp. nulové (-) vazby, až po vazbu nesilnější (***) . Koincidenční matice je zařazena do textu strategie s cílem rychlé identifikace zdůvodnění zařazení konkrétních témat, resp. opatření do návrhové části.

Tab. 3: Koincidenční matice

Priorita	Oblast	Opatření	Síla vazby		
			Analýza území	Dotazník. průzkum	Veřejné projednání
1. Prostředí města	1.1 Doprava	1.1.1 Dopravní infrastruktura	**	***	***
		1.2.1 Vodní hospodářství	**	**	**
	1.2. Životní prostředí	1.2.2 Odpadové hospodářství	*	**	**
		1.2.3 Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel	*	**	**
		1.2.4. Kvalitní veřejný prostor v místních částech	**	***	***
		1.3.1 Individuální bydlení	***	***	***
	1.3. Bydlení	1.3.2 Podporované bydlení	**	***	***
		1.3.3 Podpora změny druhého bydlení na trvalé	*	*	*
		2.1.1 Sportovní a pohybové aktivity	**	**	***
	2. Kvalitní život ve městě	2.1. Život místní komunity	2.1.2 Kulturní a společenský život ve městě	**	**
2.1.3 Podpora činnosti spolků a dalších NNO			*	**	***
2.2.1 Kvalitní a otevřená správa města			*	*	*
2.2. Veřejná správa a zajištění veřejných služeb		2.2.2. Školství	**	**	***
		2.2.3. Kvalitní a dostupné základní sociální a zdravotní služby	**	***	***
		2.3.1. Rozvoj podmínek pro cestovní ruch	**	***	***

Vysvětlivky: *** vysoká míra návaznosti, ** střední míra návaznosti, * nízká míra návaznosti

5 Prioritní oblasti rozvoje města

5.1 Prioritní osa 1 – Prostředí města

5.1.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí města

Hlavními složkami prostředí města, které přímo ovlivňují kvalitu života obyvatel, jsou doprava a dopravní infrastruktura, technická infrastruktura, životní prostředí, veřejný prostor či bydlení.

Doprava je jedním z důležitých faktorů celkového rozvoje města, mající vliv na kvalitu života a prostředí města v několika rovinách a souvislostech – dopravní obslužnost, životní prostředí, bezpečnost, hospodářské aktivity a další.

Celkový stav dopravní infrastruktury ve městě není uspokojivý. Byla identifikována potřeba jejího postupného zlepšování v celé škále oblastí. Město Stárkov tak není výjimkou mezi municipalitami obdobné velikosti, co se týká potřeby investic do kvality místních komunikací. Problematická je, s ohledem na značný provoz nákladní dopravy, bezpečnost dopravy. Definována byla zejména potřeba oddělení pěší a motorové dopravy, tzn. výstavba chodníků a dále řešení nebezpečných křížení, tzn.

budování přechodů pro chodce či míst pro přecházení zejména v prostoru centra města. Rezervy má město také v oblasti údržby komunikací (zejména v zimních měsících, kdy není, díky lokalizaci města v CHKO Broumovsko, povoleno solení komunikací). Dílčí řešení vyžaduje i doprava v klidu, a to zejména parkování v centru města (usměrnit a uspořádat parkování). Celkově lze konstatovat, že téma bezpečnosti dopravy bylo i v rámci dotazníkového šetření identifikováno jako stěžejní a prioritní.

Velký vliv na život obyvatel města má i jeho dopravní obslužnost. Dopravní spojení autobusovou dopravou do škol, za prací a službami je v současnosti na relativně dobré úrovni (zejména ve směru na Hronov a Náchod) a mělo by být snahou samosprávy tento stav zachovat i do budoucna. Snížená je však dopravní obslužnost veřejnou dopravu v okrajových částech města (malý počet spojů, nutnost přestupů).

Potřeba řešení technické infrastruktury se váže zejména na nedostatky v oblasti čištění vod a distribuce vod všem obyvatelům města. Napojení na kanalizační síť je nedostatečné a zejména v místních částech není kanalizační síť vybudována vůbec. V místních částech rovněž absentuje vodovod. Je ve veřejném zájmu tuto technickou infrastrukturu na území města zajistit, ať už z pohledu potřeb jeho obyvatel, tak z pohledu životního prostředí města a z hlediska legislativy a plnění příslušných norem a závazků.

Životní prostředí jako celek, stejně jako celkové prostředí města, je vnímáno místními obyvateli pozitivně. To vyplynulo z realizovaného dotazníkového šetření. Životní prostředí bylo označeno jako jedna z věcí, která se obyvatelům města líbí a se kterou jsou spokojeni.

Problematická témata, na něž je však třeba zaměřit pozornost samosprávy, se týkají zejména technické infrastruktury (viz výše) a znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů (zejména lokálních topenišť) z důvodů absence plynovodu. Tato témata by tak měla být součástí celkového konceptu strategického plánu. Rezervy existují i v oblasti nakládání s odpady a v řešení starých ekologických zátěží.

Důležitou součástí běžného života je i kvalitní veřejný prostor a jeho prvky jako zeleň, odpočinkové zóny, náměstí či veřejné budovy. Právě investice do veřejného prostoru by si obyvatelé města (dle výsledků dotazníkového šetření) přáli zlepšit. Dle výsledků dotazníkového šetření se z pohledu místních občanů jedná o druhou nejzásadnější oblast rozvoje hned po budování/rekonstrukci komunikací, chodníků a přechodů pro chodce s cílem zvýšit bezpečnost dopravy.

Zásadní vliv na kvalitu života města i jeho obyvatel má i nabídka a možnosti v oblasti bydlení. To by mělo být v ideálním případě dosažitelné nejen v potřebné kvalitě, ale i množství a různorodosti co do typů bydlení a jeho dostupnosti širším skupinám obyvatel. Do prioritní osy 1 bylo tedy rovněž zařazeno řešení otázky bydlení, které je důležitou součástí rozvoje města ve smyslu migrace a růstu počtu obyvatel. Město se potýká zejména s nízkou intenzitou bytové výstavby i výstavby soukromé (RD), což má vliv na možnost přistěhovalectví zejména mladých rodin a zároveň vliv na stabilizaci a strukturu obyvatelstva jako celku s cílem zmírnit jeho stárnutí. Jako problematický lze chápat i vysoký podíl trvale neobydlených domů, které jsou využívány spíše k rekreaci, resp. k druhému bydlení. Úplně ve městě chybí systém podporovaného bydlení, zejména byty startovací (pro mladé páry či rodiny) a byty pečovatelské (pro seniory).

Tab. 4: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)

Silné stránky	Slabé stránky
Obyvatelstvo	
Růst počtu obyvatel od roku 2013	Dlouhodobý pokles počtu obyvatel
Pozitivní migrační saldo v posledních letech	Dlouhodobě negativní přirozený přírůstek
	Starší věková struktura obyvatelstva a nadprůměrný podíl obyvatel v nejstarší věkové kategorii
Doprava	
Zastávky autobusů ve všech místních částech	Chybějící chodníky podél některých tras
Síť značených cyklotras	Zatížení dopravou (zejména nákladní doprava)

Blízkost linek cyklobusů (Hronov, Náchod)	Snížená dopravní obslužnost veřejnou dopravu v okrajových částech města (malý počet spojů, nutnost přestupů)
	Nepřehledné a neefektivní uspořádané případně i potenciálně kolizní parkování v centru města (prostor náměstí)
	Špatný stav některých MK, případě jejich absence zejména v okrajových částech města
Bydlení	
Nízký podíl domů nezpůsobilých k bydlení	Nízká intenzita bytové výstavby v posledních letech
	Vysoký podíl trvale neobydlených domů (domů k rekreaci)
	Chybí podporované bydlení (startovací, pečovatelské)
Životní prostředí	
Zásobování kvalitní vodou z Polické křídové pánve	Není dokončeno napojení na kanalizační síť
Velice kvalitní životní prostředí v okolí města	Topení tuhými palivy v lokálních topeništích
Součást CHKO Broumovsko, přítomnost 2 evropsky významných lokalit	Přítomnost ekologických zátěží (bývalá skládka TKO Bystré. BF – bývalé koupaliště)
Vysoký KES – stabilní a přírodě blízké prostředí	Znečištění dopravou
Vysoký podíl lesů ve vlastnictví města	
Dobře řešené odpadové hospodářství	
Příležitosti	
Hrozby	
Doprava	
	Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
Bydlení	
Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé	
Životní prostředí	
Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů vytápění (tzv. kotlíkové dotace)	

5.1.2 Popis prioritní osy Prostředí města

Prioritní osa je navržena tak, aby propojovala klíčové prvky municipální infrastruktury – dopravu, technickou infrastrukturu, životní prostředí (to je zde zařazeno v širším vymezení, tedy i s doplňkovým zahrnutím neinvestičních aktivit), veřejný prostor a bydlení.

Dopravní infrastruktura je jedním z nejdůležitějších faktorů rozvoje města, ať již z pohledu podnikatelských subjektů (pro něž je propojení města s dalšími územními celky a spojení na sítě vyšších řádů klíčovou otázkou z hlediska logistiky), stejně jako z pohledu obyvatel města, kdy kvalita a bezpečnost infrastruktury a možnost dopravního spojení bezprostředně ovlivňuje jejich každodenní činnosti a potřeby, jako je bezpečný pohyb po městě, vyjížďka do zaměstnání nebo do škol, za službami vyšších řádů apod.

Řešení navržená v oblasti životního prostředí sledují na straně jedné zajištění kvalitního prostředí pro obyvatele města, ale také plnění relevantních předpisů a norem. V oblasti životního prostředí jsou legislativní i ekonomické nároky zvyšovány - např. požadavek na odkanalizování sítel či přístupu k pitné vodě podle příslušných směrnic Evropské unie a národní legislativy či v oblasti nakládání s odpady.

Přestože stávající systém odpadového hospodářství realizovaný ve Stárvově je funkční a dobře rozvinutý, je třeba některých dílčích řešení, zejména rozšíření možností v oblasti sběru tříděného odpadu (např. elektroodpad, kovy/hliník, olej a bioodpad). Dále je také důležité věnovat se otázce starých ekologických zátěží (jejich likvidace) a v budoucnu se zaměřit na zamezení vzniku nových.

Důležitým prvkem v oblasti environmentální je také samostatné opatření věnující se osvětě a vzdělávání obyvatel v oblasti životního prostředí. Ty představují dlouhodobý základní mechanismus udržitelného života ve městě, spočívající zejména v řešení příčin (tj. přirozené postupné odstranění negativních návyků obyvatel, ale i dalších subjektů v oblasti životního prostředí) namísto odstraňování následků. Celkem silně tento prvek vzešel i z dotazníkového šetření mezi místními obyvateli. V rámci opatření environmentální osvěty a vzdělávání obyvatel je vhodné také řešit problém související s emisní zátěží města ve vazbě zejména na existenci lokálních topenišť v rodinných domech, a to zejména z důvodů chybějící plynofikace.

Neméně důležitou oblastí řešenou v rámci této prioritní osy jsou veřejná prostranství, jako zvláštní a nepostradatelná součást prostředí města. Město by se mělo zaměřit zejména na revitalizaci a údržbu zeleně ve městě či údržbu a revitalizaci veřejných prostor včetně sakrálních objektů. Důležitým prvkem, kterému se dle dotazníkového šetření valná většina obyvatel nebrání je i zapojení místních obyvatel do zlepšení prostředí města (dobrovolnictví v různých formách).

Pro kvalitu života ve městě je zcela zásadní zajištění dostupného a kvalitního bydlení pro různé skupiny obyvatel. Přestože zajištění bydlení je ve většině případů soukromou záležitostí, kde navíc existuje jasně tržní prostředí, sehrává město i v této otázce důležitou roli jak motivační, tak realizační. Na straně jedné vytváří podmínky – regulativy, územní plánování ad., z nichž veškeré soukromé iniciativy v oblasti bytové výstavby vychází a jež je také omezují nebo naopak akcelerují. Na straně druhé město sehrává významnou realizační úlohu v oblasti podporovaného bydlení, které trh nedokáže zpravidla efektivně řešit, ale i jako vlastník pozemků využitelných pro bytovou výstavbu. Problém do jisté míry představují i chataři, kteří představují nemalou část faktických obyvatel města, a existuje zde potenciál

jejich přechodu na trvalé bydlení ve městě, jež má pro něj zejména ekonomické, ale i sociální výhody. V oblasti individuálního bydlení je třeba se zaměřit zejména na propagaci města jako vhodného místa pro život a dále pak na podporu individuální výstavby (zejména v oblasti připravenosti pozemků pro výstavbu). S ohledem na stárnutí populace, jakožto stávajícího trendu nejen ve městě, ale i v kraji či celé ČR, je třeba do budoucna věnovat pozornost i výstavbě podporovaného bydlení, tedy zejména výstavbě pečovatelských bytů, které budou určeny pro místní obyvatele seniorského věku (65+) a dále pak zajištění startovacích bytů pro mladé páry či rodiny, za účelem stabilizace struktury obyvatelstva a zmírnění stárnutí populace.

5.1.3 Strategický cíl prioritní osy Prostředí města

Formulace strategického cíle prioritní osy zdůrazňuje klíčové prvky hmotného prostředí města, a to v obou rozhodujících kontextech – jak ve vazbě na životní prostředí města, tak ve vazbě na jeho vybavenost, nezbytnou pro kvalitní život v něm.

Strategický cíl PO 1:

Město nabízející zdravé a bezpečné prostředí pro kvalitní život svých obyvatel

5.1.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí města

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb vztahujících se ke kvalitnímu životu ve městě. Prioritní osa 1 řeší celkem tři oblasti, jejichž zaměření je tematicky blízké a specifické cíle se vzájemně doplňují.

5.1.4.1 Oblast 1.1 Doprava

Specifický cíl 1.1. Snížení negativních vlivů dopravy na život ve městě

K dosahování specifického cíle je navrženo toto opatření a typové aktivity v jeho rámci:

Opatření 1.1.1. Dopravní infrastruktura

- Rekonstrukce místních komunikací v jednotlivých místních částech
- Budování chybějících komunikací pro pěší a rekonstrukce stávajících
- Realizace dalších opatření směřujících k bezpečnosti v dopravě (nasmělení, přechody pro chodce, místa pro přecházení apod.)
- Usměrnění a uspořádání dopravy v klidu zejména v centru města
- Kvalitní údržba komunikací ve městě (zimní i letní údržba a úklid)

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Zkvalitnění místních komunikací
➤ Realizace opatření v dopravě zvyšujících její bezpečnost, vč. vybudovaných chodníků
➤ Udržované komunikace
Výsledky
➤ Zkvalitnění sítě místních komunikací na území města
➤ Zvýšení bezpečnosti dopravy a snížení nehodovosti a kolizí v dopravě
➤ Usměrnění a uspořádání parkovacích míst v centru města
Dopady
➤ Zlepšení podmínek pro obyvatele i návštěvníky města

5.1.4.2 Oblast 1.2 Životní prostředí

Specifický cíl 1.2. Kvalitní životní prostředí města

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.2.1 Vodní hospodářství

- Dobudování splaškové kanalizace a její prodloužení do místních částí, kde dosud chybí, vč. napojení na ČOV
- Dobudování vodovodu jeho prodloužením do místních částí, kde dosud absentuje

Role města: realizační

Opatření 1.2.2. Odpadové hospodářství

- Další rozvoj systému (odděleného) sběru odpadu ve městě
- Předcházení a likvidace nelegálního odkládání odpadu, vč. likvidace starých zátěží

Role města: realizační

Opatření 1.2.3. Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel

- Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, environmentální výchova
- Motivace obyvatel k ekologizaci vytápění

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.2.4. Kvalitní veřejný prostor v místních částech

- Revitalizace a údržba zeleně ve městě
- Údržba a zkvalitňování veřejných prostranství
- Zachování a obnova krajiny v okolí města
- Zapojení obyvatel do zlepšení prostředí města vč. využití potenciálu dobrovolnictví
- Revitalizace sakrálních objektů na území města

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Dobudovaná infrastruktura vodního hospodářství, zejména v okrajových částech města
➤ Doplnění významných prvků cirkulární ekonomiky (místa pro sběr a třídění odpadů apod.)
➤ Snížení počtu míst s nelegálním odpadem či jiným typem zátěže
➤ Zavedení nástrojů ekologické osvěty, podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů vytápění
➤ Kvalitnější uspořádání a funkčnost veřejných prostranství
➤ Zavedení mechanismů pro povzbuzení zájmu obyvatel o prostředí města a jejich aktivní zapojení
➤ Kvalitní krajina v intravilánu i extravilánu města
Výsledky
➤ Zvýšení napojenosti objektů na území města na veřejný vodovod a kanalizaci ústící na ČOV
➤ Zlepšení nakládání s odpadem na území města
➤ Vyšší povědomí obyvatel o významu ochrany přírody a životního prostředí, aktivace potenciálu dobrovolnictví
➤ Zkvalitnění veřejného prostoru ve městě a jeho okolí
Dopady
➤ Celkově kvalitnější a bezpečnější životní prostředí ve městě
➤ Zvýšení kvality života obyvatel města

5.1.4.3 Oblast 1.3. Bydlení

Specifický cíl 1.3 Zajištění podmínek pro dostupné bydlení ve městě pro různé skupiny obyvatel a zvýšení počtu trvale bydlících obyvatel ve městě

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.3.1. Individuální bydlení

- Podpora výstavby individuálního bydlení ve městě (technická připravenost pozemků ve vlastnictví města i v soukromém vlastnictví, propagace města jako místa k bydlení)

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.3.2. Podporované bydlení

- Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory
- Podpora startovacího bydlení (poskytování zvýhodněného bydlení pro mladé)

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.3.3. Podpora změny druhého bydlení na trvalé

- Udržení či zvýšení nabídky komerčních i veřejných služeb
- Zapojení trvale nehlášených obyvatel do života města
- Osvěta trvale nehlášených obyvatel týkající se dopadů formalizování trvalého bydliště pro ně i pro město

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Zvýšení nabídky ploch pro výstavbu rodinných domů v jednotlivých místních částech
➤ Vznik nových podporovaných bytů ve městě pro specifické cílové skupiny (senioři, mladí)
➤ Zvýšení počtu trvale hlášených obyvatel
Výsledky
➤ Zlepšení dostupnosti bydlení ve městě, rovnoměrnější výstavba v jednotlivých částech města
➤ Zlepšení nabídky podporovaného bydlení a uspokojení potřeb specifických cílových skupin
Dopady
➤ Zlepšení migrační bilance města a zvýšení počtu obyvatel města
➤ Snížení rizika sociální exkluze vybraných skupin obyvatel
➤ Udržení mladých lidí v městě

5.1.5 Přehled prioritní osy 1

Prioritní osa 1: Prostředí města			
Strategický cíl PO1: Město nabízející zdravé a bezpečné prostředí pro kvalitní život svých obyvatel			
1.1 Doprava <i>SC 1.1.: Snížení negativních vlivů dopravy na život ve městě</i>	1.1. Dopravní infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> → Rekonstrukce místních komunikací v jednotlivých místních částech → Budování chybějících komunikací pro pěší a rekonstrukce stávajících → Realizace dalších opatření směřujících k bezpečnosti v dopravě (nasvětlení, přechody pro chodce, místa pro přecházení apod.) → Usměrnění a uspořádání dopravy v klidu zejména v centru města → Kvalitní údržba komunikací ve městě (zimní i letní údržba a úklid) 	<i>realizační</i>
1.2 Životní prostředí <i>SC 1.2. Kvalitní životní prostředí města</i>	1.2.1 Vodní hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> → Dobudování splaškové kanalizace a její prodloužení do místních částí, kde dosud chybí, vč. napojení na ČOV → Dobudování vodovodu jeho prodloužením do místních částí, kde dosud absentuje 	<i>realizační</i>
	1.2.2 Odpadové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> → Další rozvoj systému (odděleného) sběru odpadu ve městě → Předcházení a likvidace nelegálního odkládání odpadu, vč. likvidace starých zátěží 	<i>realizační</i>
	1.2.3 Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> → Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, environmentální výchova → Motivace obyvatel k ekologizaci vytápění 	<i>realizační, motivační</i>

Prioritní osa 1: Prostředí města

Strategický cíl PO1: Město nabízející zdravé a bezpečné prostředí pro kvalitní život svých obyvatel

	1.2.4. Kvalitní veřejný prostor v místních částech	<ul style="list-style-type: none"> → Revitalizace a údržba zeleně ve městě → Údržba a z kvalitňování veřejných prostranství → Zachování a obnova krajiny v okolí města → Zapojení obyvatel do zlepšení prostředí města vč. využití potenciálu dobrovolnictví 	<i>realizační, motivační</i>
1.3 Bydlení	1.3.1. Individuální bydlení	<ul style="list-style-type: none"> → Podpora výstavby individuálního bydlení ve městě (technická připravenost pozemků ve vlastnictví města i v soukromém vlastnictví, propagace města jako místa k bydlení) 	<i>realizační, motivační</i>
SC 1.3.: Zajištění podmínek pro dostupné bydlení ve městě pro různé skupiny obyvatel a zvýšení počtu trvale bydlících obyvatel ve městě	1.3.2. Podporované bydlení	<ul style="list-style-type: none"> → Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory → Podpora startovacího bydlení (poskytování zvýhodněného bydlení pro mladé) 	<i>realizační</i>
	1.3.3. Podpora změny druhého bydlení na trvalé	<ul style="list-style-type: none"> → Udržení či zvýšení nabídky komerčních i veřejných služeb → Zapojení trvale nehlášených obyvatel do života města → Osvěta trvale nehlášených obyvatel týkající se dopadů formalizování trvalého bydliště pro ně i pro město 	<i>realizační, motivační</i>

5.2 Prioritní osa 2 – Atraktivita města

5.2.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita města

Dostupnost základních veřejných služeb a kvalita kulturního, sportovního a volnočasového vyžití jsou, vedle hospodářských charakteristik a existence nabídky práce, klíčovými faktory, které ovlivňují atraktivitu obce pro obyvatele a rozhodují o vývoji jejich počtu i strukturálních charakteristikách a tím o potenciálu pro rozvoj obce.

Kulturní a společenské aktivity jsou ve Stárkově, ve srovnání s jinými obcemi obdobné velikosti, na dobré úrovni. Vybavenost pro jejich provozování však není optimální. Infrastruktura pro sportovní

aktivity a volný čas je na lepší úrovni než infrastruktura pro kulturní a společenské aktivity, nicméně ani tato infrastruktura není zcela optimální. Obyvatelé města nejvíce využívají pro realizaci pohybu v přírodě volné prostory v okolí města, dále pak sportovní hřiště a v zimním období lyžařský vlek ve Chlívčích. Město svým obyvatelům nabízí pestrý spolkový život, který je potřeba i nadále podporovat.

Jednou ze základních rolí města je poskytování nebo zprostředkování veřejných služeb. Terénní sociální služby ve Stárkově v současné době žádná organizace/instituce nezajišťuje (v případě potřeby ze strany obyvatel by vedení města jednalo o poskytování této služby s Pečovatelkou službou z Hronova). Ve městě má svou praxi praktický lékař pro dospělé a stomatolog (v určené dny v týdnu), naopak chybí praxe pediatra. Ve městě není lékárna. S obecným makrotrendem stárnutí obyvatel by mělo město ve svých úvahách v rámci strategického plánování zohlednit udržení, doplnění či rozšíření služeb pro seniory, ať již v oblasti sociálního bydlení či terénních služeb.

Z hlediska budoucnosti a udržitelného rozvoje města je důležitá přítomnost školy. Ve Stárkově je jedna mateřská a jedna základní škola (I. i II. stupeň). Kapacita obou zařízení je dostatečná, nicméně chybí kvalitní vybavení, moderní učebny zejména ve vazbě na klíčové kompetence (přírodní vědy, jazyky, matematika, IT, polytechnika apod.) i možnost vyžití mimo výuku – zkvalitnění okolí škol (hřiště, zahrada apod.).

Bezpečnost ve městě, resp. hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech zajišťuje Jednotka požární ochrany sboru dobrovolných hasičů města (JSDH) Stárkov a JSDH Bystré.

Hospodářský rozvoj města je klíčový pro další prosperitu města a jeho rozvoj, stejně jako pro udržení obyvatel a případně další

zlepšování strukturálních charakteristik místního obyvatelstva. Město musí být schopno realizovat aktivity, které budou přímo či zprostředkovaně motivovat podnikatele setrvat v regionu nebo sem dokonce přijít s novými projekty a investicemi. Zvýšení pracovního uplatnění ve městě by pomohlo k setrvání stávajících obyvatel a příchodu dalších, ekonomicky aktivních.

Město Stárkov leží v CHKO Broumovsko a lze konstatovat, že podmínky pro cestovní ruch, jsou díky

výhodné poloze dobré a existuje zde potenciál pro další rozvoj. Město však pro větší rozvoj cestovního ruchu nedisponuje dostatečnou vybaveností turistickou infrastrukturou (kapacitní a kvalitní stravovací a ubytovací zařízení apod.) a také propagace není na požadované úrovni. Problematický je také technický stav historických památek ve městě, zejména ve

vazbě na centrum města a jeho městskou památkovou zónou, jejíž potenciál, i díky stávajícímu stavu, není adekvátně využíván.

Tab. 5: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 2)

Silné stránky	Slabé stránky
Růst počtu obyvatel od roku 2013	Dlouhodobý pokles počtu obyvatel
Positivní migrační saldo v posledních letech	Dlouhodobě negativní přirozený přírůstek
Spolkový život města - bohatý, s tradicí	Starší věková struktura obyvatelstva a nadprůměrný podíl obyvatel v nejstarší věkové kategorii
Výborné charakteristiky nezaměstnanosti	Omezená infrastruktura cestovního ruchu
Dobré podmínky pro CR	Negativní saldo dojížděky za prací
Dobrá dostupnost dvou regionálních ekonomických center (Náchod, Hronov)	Nepříliš progresivní struktura lokální ekonomiky
Přítomnost MŠ, a ZŠ s velkou kapacitou a s oběma stupni, budovy po rekonstrukci	Záporné saldo dojížděky do škol
Relativně mladý pedagogický sbor ZŠ	Nedostatečná obsazenost ZŠ - z celkové kapacity (cca 150 dětí) osazena jen cca polovina
Ordinace praktického lékaře pro dospělé, stomatolog (v obou případech dojíždí ve vybrané dny)	Omezená nabídka sociálních služeb (zrušen domov pro seniory)
Místní knihovna	Absence dětského lékaře i lékárny

Venkovní sportoviště (fotbal, areál tábora Pod Vysákem, Lyžařský vlek Chlívce – Švédský vrch, turistické trasy)	Absence kvalitního a kapacitního prostoru pro spolkovou činnost a kulturu (divadlo, spolkový dům, vyhovující sokolovna apod.)
Posun směrem ke strategickému řízení obce (běží příprava řady koncepcí a pasportů)	Absence zastřešeného sportoviště (s výjimkou tělocvičny ZŠ)
Kvalitní nástroje komunikace s občany (místní zpravodaj, webové stránky, mobilní rozhlas, sms)	Relativně vysoká úvěrová zátěž města blížící se hranici rozpočtové odpovědnosti
Nízká míra kriminality, vysoká míra bezpečnosti (jak objektivní, tak subjektivně vnímaná obyvateli)	Části školské infrastruktury vyžadující rekonstrukci či modernizaci (družina, soc. zařízení v ZŠ, školní zahrady), potřeba modernizace vybavení učeben
Růst majetku města v posledních letech díky realizaci větších dotačních akcí	
Trend nárůstu podílu kapitálových výdajů na výdajích celkových	
Příležitosti	Hrozby
Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	Pokračování stárnutí populace a neřešení této hrozby (změna nároků na veřejné služby a infrastrukturu)
Využití příležitostí v oblasti CR, vč. dotačních, příp. členství v destinačním managementu	Spíše nevýhodná poloha pro podnikání
Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání	Nedostatek pracovní síly na místním a regionálním trhu práce
Podpora zakládání lékařských praxí v periferních regionech	Pokles žáků pod kritickou úroveň k udržení školy (ve stávající podobě)
Pozitivní posuny rozpočtového určení daní pro rozpočet města, potenciál navýšení prostředků pro investice	Stárnutí populace a nárůst (příp. i změna struktury) potřeb v oblasti sociálních služeb
Využití aktuálních dotačních titulů k financování investic města	Ztráta základních zdravotních služeb v obci
	Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji municipalit

5.2.2 Popis prioritní osy Atraktivita města

Formulace prioritní osy Atraktivita města vychází z poznání socioekonomické situace města i z dotazníkového šetření. Město se zaměří na udržení a další zkvalitnění organizace sportovních aktivit a k tomu potřebné infrastruktury, zejména tedy na údržbu a zkvalitnění objektů využívaných pro sportovní a pohybové aktivity, dále pak na budování nových sportovních kapacit, kde stávající vybavenost není dostatečná a na zlepšení stavu dětských hřišť a míst pro trávení volného času ve městě.

Kromě sportovní infrastruktury je také důležité se zaměřit na kulturní a společenský život ve městě, neboť i tato oblast je důležitým článkem na stupnici spokojeného života občanů. Ve městě nyní není k dispozici kvalitní a kapacitně dostačující prostor pro spolkovou činnost a kulturu. Vzhledem k tomu, že stávající kino, resp. víceúčelový sál není v technicky vyhovujícím stavu, mělo by se město zaměřit na zlepšování stavu místní kulturní a společenské infrastruktury. Ruku v ruce s infrastrukturou je také důležitá podpora místních spolků a neziskových organizací, které se podílejí na kulturním a společenském životě města. Důležitá je nejen podpora místních spolků, ale také podpora organizace a propagace tradičních kulturních a společenských akcí, které jsou realizovány právě v součinnosti s místními spolky.

Neméně významné pro udržení tradice kultury a zejména sportu dostupného všem skupinám obyvatel je kromě infrastruktury i personální a organizační zajištění. V tomto ohledu sehrávají významnou roli zejména dobrovolníci z řad místních obyvatel, kteří především v mládežnických kategoriích vykonávají role trenérů, vedoucích apod. V tomto ohledu by mělo město jasně demonstrovat vnímání významu tohoto dobrovolnictví, nadále ho propagovat, podporovat či oceňovat.

Důležitým prvkem v rozvoji města je i kvalitní a otevřená veřejná správa, která bude zajišťovat vyvážený rozvoj města a všech jeho částí, bude transparentní a vůči svým obyvatelům otevřená (veřejná setkání, komunikační kanály atd.). Tato prioritní osa rovněž cílí na podporu podnikání a zaměstnanosti ve Stárkově. Město má v této oblasti omezené možnosti a realizuje převážně roli motivační. Přesto musí využít veškerých nástrojů, vč. vstřícného jednání a udržení aktivní spolupráce s místními podnikateli, představující nemalou část pracovních míst pro obyvatele města (komunikace s podnikateli, informování a aktivitách města, které by na jejich podnikání mohly mít dočasně, případně i trvale vliv, zjišťování jejich potřeb a možností města pomoci vytvářet podmínky pro podnikání a zaměstnanost na území města, sladování zájmů města a místních podniků, propagace místních podnikatelů apod.). Fungující lokální ekonomika je základním kamenem pro budoucí rozvoj města.

Podpora činnosti místních JSDH je klíčové pro zajištění bezpečnosti ve městě (hašení požárů, záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech).

Prioritní osa 2 se rovněž zaměřuje na zkvalitnění základních a obyvateli nejčastěji využívaných veřejných služeb – vzdělávacích, sociálních a zdravotních. V oblasti školství bude potřeba reflektovat změny na trhu práce a usměrňovat zaměření vzdělání tak, aby pozdější uplatnitelnost žáků byla co

největší (zejména technické a přírodovědné obory, jazyková vzdělanost, IT apod.), což s sebou ponese potřebu vhodného vybavení škol a jejich učeben nezbytnými pomůckami pro výuku. Důležité je také zajistit kvalitní a bezpečné prostředí v okolí MŠ a ZŠ využívané pro školní i mimoškolní aktivity (školní zahrady, hřiště apod.) a realizovat další aktivity napomáhající udržení školských zařízení ve městě jako klíčového faktoru jeho rozvoje do budoucna.

V oblasti sociálních služeb je třeba reflektovat zejména zvyšující se podíl obyvatel v poproduktivním věku a trendy směřující zejména k deinstitucionalizaci a udržení klientů sociálních služeb v komunitě po maximálně možnou dobu (zajistit terénní pečovatelskou službu pro místní obyvatele). Stejně tak je žádoucí, aby město využilo existující potenciál dobrovolnictví a sám, či ve spolupráci s dotčenými subjekty (NNO, poskytovatelé sociálních služeb), organizoval akce aktivující tento potenciál. V oblasti zdravotních služeb je úkolem města vytvářet takové podmínky, aby byly základní zdravotní služby na území města udrženy, případně i rozšířeny (např. vytvořit takové podmínky, aby do města dojížděl i praktický lékař pro děti a dorost a tím tak usnadnit přístup k lékařské péči i matkám na mateřské/rodičovské dovolené).

Město Stárvov má také potenciál v dalším rozvoji cestovního ruchu. Přestože město není typickou turistickou destinací, realizací vhodných nástrojů lze zvýšit využití přírodního a kulturního bohatství

města a jeho okolí (v podobě atraktivit jako jsou vlastní centrum města – památková zóna, zámek Stárvov, Jestřebí hory s rozhlednou Žaltman, Jiráskovy skály, Adršpašsko-teplické skály apod.) a podpořit další rozvoj odvětví ve městě a tím i zaměstnanost. K tomu je nezbytná, kromě jiného, také existence dostatečného množství a úrovně stravovacích

a ubytovacích zařízení, která budou schopná pojmout vyšší počet návštěvníků.

Pro rozvoj cestovního ruchu je však důležité zaměřit se jak na revitalizaci objektů a prostranství, které mají potenciál využití v cestovním ruchu, např. cyklotrasy, rozvoj náměstí v souladu s koncepčními dokumenty, tak i na komunikaci se subjekty podnikající v cestovním ruchu, s cílem vytvářet vhodné podmínky pro podnikání v oblasti cestovního ruchu a sladit potřeby podnikatelů v CR s potřebami a směřováním města.

Potenciál v oblasti cestovního ruchu skýtá i intenzivní spolupráce v rámci dalších subjektů s širším územním záběrem (destinační společnosti, MAS apod.). V tomto ohledu město sehraává zejména roli motivační, kdy aktivně ovlivňuje ve svůj prospěch aktivity destinačních společností a další subjekty.

5.2.3 Strategický cíl prioritní osy Kvalitní život ve městě

Cíl se zaměřuje na rozvoj kulturního a společenského života, sportu a volnočasových aktivit, veřejných služeb a bydlení, dále pak na podnikání a cestovní ruch, které povedou ke zvýšení atraktivity města a ke zkvalitnění života jeho obyvatel.

Strategický cíl PO 2:

Město s dostatečnou nabídkou základních služeb a možností pro aktivní život

5.2.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Kvalitní život ve městě

Oblasti a specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb, které směřují k rozvoji města. Prioritní osa 2 řeší celkem 3 oblasti směřující k plnění jejího strategického cíle.

5.2.4.1 Oblast 2.1 Život místní komunity

Specifický cíl 2.1. Vytvoření podmínek pro sportovní, kulturní a volnočasové vyžití místní komunity

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.1.1. Sportovní a pohybové aktivity

- Budování nových sportovních kapacit tam, kde stávající vybavenost není dostatečná
- Údržba a zkvalitnění objektů využívaných pro sportovní a pohybové aktivity
- Zlepšení stavu dětských hřišť a míst pro trávení volného času ve městě různými cílovými skupinami, vč. míst využívaných pro setkávání místní komunity
- Podpora využití potenciálu dobrovolnictví – vedení volnočasových aktivit v rámci místních sportovních klubů či mimoškolních aktivit dětí apod.

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kapacitně vyhovující, kvalitní a bezpečné zázemí pro sportovní a pohybové aktivity
➤ Kvalitní a bezpečné zázemí pro volnočasové aktivity, vč. míst setkávání místní komunity
➤ Vedení sportovních oddílů na dobrovolnické bázi, s podporou města
Výsledky
➤ Zlepšení podmínek pro sportovní a volnočasové vyžití ve městě
➤ Vytvoření podmínek pro setkávání místní komunity
➤ Vytvoření podmínek pro trávení volného času specifických skupin, významných z pohledu života a rozvoje města (matky s malými dětmi ad.)
Dopady
➤ Lepší sportovní a pohybové vyžití místních obyvatel přímo ve městě, bez nutnosti vyjíždět
➤ Posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti mezi obyvateli
➤ Snížení rizika sociálně patologických jevů a zkvalitnění způsobu života místních obyvatel

Opatření 2.1.2. Kulturní a společenský život ve městě

- Zlepšování stavu místní kulturní a společenské infrastruktury (kino-víceúčelový sál, atd.)
- Podpora organizace a propagace tradičních kulturních a společenských akcí
- Podpora využití potenciálu dobrovolnictví - realizace kulturních a společenských aktivit v rámci místních spolků

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní a kapacitně dostatečné zázemí pro kulturní a společenské aktivity
➤ Spolupráce města a spolků při pořádání kulturních a společenských akcí
➤ Vedení volnočasových a zájmových aktivit kulturního charakteru na dobrovolnické bázi, s podporou města
Výsledky
➤ Posílení kulturního a společenského života města
Dopady
➤ Zachování tradice kultury a společenských aktivit ve městě
➤ Posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti mezi obyvateli
➤ Snížení rizika sociálně patologických jevů

Opatření 2.1.3. Podpora činnosti spolků a dalších NNO

- Údržba a zlepšení vybavenosti města objekty využívanými pro spolkové aktivity
- Podpora tradičních spolků na území města (materiální i nemateriální – vč. např. podpory při využívání dotací na jejich činnost, propagace jejich činnosti apod.)
- Podpora využití potenciálu dobrovolnictví – organizace a vedení spolkových aktivit

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní zázemí pro spolkové aktivity
➤ Realizace spolkových aktivit ve městě, vč. aktivit na dobrovolnické bázi, s podporou města
Výsledky
➤ Udržení tradice a rozmanitosti spolků a posílení spolkové činnosti ve městě
Dopady
➤ Posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti mezi obyvateli
➤ Snížení rizika sociálně patologických jevů

5.2.4.2 Oblast 2.2 Veřejná správa a zajištění veřejných služeb

Specifický cíl 2.2 Udržení základních veřejných služeb ve městě a zlepšení zázemí pro jejich poskytování

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.2.1. Kvalitní a otevřená správa města

- Realizace správy města zajišťující vyvážený rozvoj města a všech jeho částí
- Zachování trendu správy města na principech otevřeného úřadu (vč. komunikace s obyvateli s využitím moderních nástrojů)
- Podpora setkávání obyvatel města a jeho částí
- Podpora činnosti dobrovolných hasičů jako klíčového elementu v ochraně města a jeho obyvatel před přírodními riziky i riziky vyplývajícími z lidské činnosti (technologické havárie, nehody apod.)
- Vytváření podmínek pro podnikání na území města - komunikace s podnikateli a informování a aktivitách města, které by na jejich podnikání mohly mít dočasně, případně i trvale vliv, zjišťování jejich potřeb a možností města pomoci vytvářet podmínky pro podnikání a zaměstnanost na území města, sladování zájmů města a místních podniků, propagace místních podnikatelů apod.
- Využití potenciálu dobrovolnictví v oblast správy města a aktivity místních obyvatel podíle se aktivně na rozvoji a údržbě města

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Nastavení podmínek pro místní správu na principu otevřeného úřadu
➤ Kvalitní podmínky pro sbor dobrovolných hasičů
➤ Realizace setkávání obyvatel města ze všech místních částí
➤ Nastavení komunikace s místními podnikateli
Výsledky
➤ Kvalitní správa města
➤ Zvýšená ochrana před riziky
➤ Vyvážený rozvoj všech místních částí
➤ Zlepšené podmínky pro podnikání ve městě
Dopady
➤ Kvalitní a dlouhodobě udržitelná správa a rozvoj města
➤ Bezpečnější město
➤ Udržení podnikání a zaměstnanosti ve městě

Opatření 2.2.2. Školství

- Rekonstrukce a modernizace školské infrastruktury, a to jak částí určených pro výuku (učebny apod.), tak částí představující zázemí pro žáky a personál (sociální zařízení, šatny apod.), i dalších součástí školských objektů, pro zajištění jejich trvale udržitelného provozu
- Zkvalitnění okolí škol využívané především žáky a učiteli pro školní i mimoškolní aktivity (školní zahrady, hřiště apod.)
- Modernizace materiálního vybavení pro výuku, a to zejména v klíčových kompetencích (matematika a přírodní vědy, jazyky, IT apod.)
- Přizpůsobení školských kapacit ve městě demografickým trendům (vč. vytváření podmínek pro vzdělávání dospělých)
- Další aktivity napomáhající udržení školských zařízení ve městě jako klíčového faktoru jeho rozvoje do budoucna (vč. realizace nástrojů motivace personálu škol apod.)

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Rekonstruované a modernizované vzdělávací kapacity
➤ Vytvořené podmínky pro vzdělávání dospělých
Výsledky
➤ Kvalitní zázemí pro poskytování základních vzdělávacích služeb na území města
➤ Poskytování kvalitní výuky v městských školských zařízeních
➤ Zlepšení poměrů vyjíždky a dojíždky do škol
➤ Rozvoj klíčových kompetencí žáků místních škol
➤ Realizace vzdělávání dospělých
Dopady
➤ Vytvoření podmínek pro trvale udržitelný rozvoj města díky setrvání či příchodu zejména mladých lidí do města (přítomnost kvalitních školských kapacit je jedním z významných motivačních faktorů)
➤ Zvýšení kvality života obyvatel města

Opatření 2.2.3. Kvalitní a dostupné základní sociální a zdravotní služby

- Zajištění základní nabídky terénních sociálních služeb na území města, zejména pro seniory (jednání s poskytovateli těchto služeb o zajištění, průběžné ověřování poptávky)
- Vytváření podmínek pro udržení základních zdravotnických služeb na území města, vč. jednání s klíčovými aktéry (zdravotnický personál, subjekty v oblasti zdravotní péče a zdravotního pojištění apod.)
- Podpora dobrovolnictví v oblasti sociálních služeb – využití potenciálu dobrovolnické angažovanosti v oblasti sociálních služeb, sousedské výpomoci apod.

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Vytvořené podmínky pro poskytování základních sociálních a zdravotních služeb
➤ Realizace sociální výpomoci na dobrovolné bázi, na principech sousedské výpomoci
Výsledky
➤ Základní sociální a zdravotní služby poskytované na území města jeho obyvatelům
Dopady
➤ Zajištění základních potřeb obyvatel města v oblasti sociálních služeb a zdravotnictví bez nutnosti za nimi vyjíždět
➤ Zvýšení kvality života obyvatel města

5.2.4.3 Oblast 2.3 Cestovní ruch

Specifický cíl 2.3. Rozvoj cestovního ruchu jako odvětví s vysokým rozvojovým potenciálem pro město Stárkov

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.3.1. Rozvoj podmínek pro cestovní ruch

- Zajištění trvale udržitelného rozvoje městské památkové zóny a sladění požadavků památkové ochrany, využití centra města pro každodenní život obyvatel města, i potřeb cestovního ruchu
- Strategický rozvoj MPZ dle zpracované koncepce a zajištění souladu s potřebami rozvoje města dle strategického plánu
- Propagace existujícího přírodního a kulturního dědictví města i jeho okolí, vč. zapojení města do kooperačních aktivit a subjektů propagujících širší území jako destinaci cestovního ruchu
- Revitalizace objektů a prostranství majících potenciál využití v oblasti cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti města (např. cyklotrasy, rozvoj náměstí na základě projednané studie apod.)
- Vytváření podmínek pro podnikání v oblasti cestovního ruchu a pro rozvoj stravovacích a ubytovacích kapacit
- Komunikace s podnikateli v cestovním ruchu a sladění jejich potřeb s potřebami města

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Dlouhodobě udržitelný rozvoj MPZ, v souladu s potřebami běžného života města a jeho obyvatel
➤ Zlepšený stav objektů a prostranství atraktivních z pohledu cestovního ruchu
➤ Zlepšená propagace města ve vazbě na návštěvnost a cestovní ruch
➤ Zvýšení počtu stravovacích a ubytovacích kapacit ve městě
Výsledky
➤ Zlepšené podmínky pro realizaci CR ve městě
➤ Sladění rozvojových podmínek města s potřebami v oblasti cestovního ruchu
➤ Rozšíření služeb cestovního ruchu
Dopady
➤ Zvýšení počtu návštěvníků města
➤ Zvýšení zaměstnanosti v cestovním ruchu

5.2.5 Přehled prioritní osy 2

Prioritní osa 2: Kvalitní život ve městě			
Strategický cíl PO 2: Město s dostatečnou nabídkou základních služeb a možností pro aktivní život			
2.1 Život místní komunity	2.1.1. Sportovní a pohybové aktivity	<ul style="list-style-type: none"> – Budování nových sportovních kapacit tam, kde stávající vybavenost není dostatečná – Údržba a zkvalitnění objektů využívaných pro sportovní a pohybové aktivity – Zlepšení stavu dětských hřišť a míst pro trávení volného času ve městě různými cílovými skupinami, vč. míst využívaných pro setkávání místní komunity – Podpora využití potenciálu dobrovolnictví – vedení volnočasových aktivit v rámci místních sportovních klubů či mimoškolních aktivit dětí apod. 	realizační motivační
	2.1.2. Kulturní a společenský život ve městě	<ul style="list-style-type: none"> – Zlepšování stavu místní kulturní a společenské infrastruktury (kino-víceúčelový sál, ad) – Podpora organizace a propagace tradičních kulturních a společenských akcí – Podpora využití potenciálu dobrovolnictví - realizace kulturních a společenských aktivit v rámci místních spolků 	realizační motivační
	2.1.3. Podpora činnosti spolků a dalších NNO	<ul style="list-style-type: none"> – Údržba a zlepšení vybavenosti města objekty využívanými pro spolkové aktivity – Podpora tradičních spolků na území města (materiální i nemateriální – vč. např. podpory při využívání dotací na jejich činnost, propagace jejich činnosti apod.) – Podpora využití potenciálu dobrovolnictví – organizace a vedení spolkových aktivit 	realizační motivační
2.2	2.2.1.	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace správy města zajišťující vyvážený rozvoj města a všech jeho částí 	realizační motivační

Prioritní osa 2: Kvalitní život ve městě

Strategický cíl PO 2: Město s dostatečnou nabídkou základních služeb a možností pro aktivní život

<p>Veřejná správa a zajištění veřejných služeb</p> <p>SC 2.2 <i>Udržení základních veřejných služeb ve městě a zlepšení zázemí pro jejich poskytování</i></p>	<p>Kvalitní a otevřená správa města</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Zachování trendu správy města na principech otevřeného úřadu (vč. komunikace s obyvateli s využitím moderních nástrojů) → Podpora setkávání obyvatel města a jeho částí → Podpora činnosti dobrovolných hasičů jako klíčového elementu v ochraně města a jeho obyvatel před přírodními riziky i riziky vyplývajícími z lidské činnosti (technologické havárie, nehody apod.) → Vytváření podmínek pro podnikání na území města - komunikace s podnikateli a informování a aktivitách města, které by na jejich podnikání mohly mít dočasně, případně i trvale vliv, zjišťování jejich potřeb a možností města pomoci vytvářet podmínky pro podnikání a zaměstnanost na území města, sladování zájmů města a místních podniků, propagace místních podnikatelů apod. → Využití potenciálu dobrovolnictví v oblast správy města a aktivity místních obyvatel podíle se aktivně na rozvoji a údržbě města 	
	<p>2.2.2. Školství</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Rekonstrukce a modernizace školské infrastruktury, a to jak částí určených pro výuku (učebny apod.), tak částí představující zázemí pro žáky a personál (sociální zařízení, šatny apod.), i dalších součástí školských objektů, pro zajištění jejich trvale udržitelného provozu → Zkvalitnění okolí škol využívané především žáky a učiteli pro školní i mimoškolní aktivity (školní zahrady, hřiště apod.) 	<p>realizační</p>

Prioritní osa 2: Kvalitní život ve městě

Strategický cíl PO 2: Město s dostatečnou nabídkou základních služeb a možností pro aktivní život

		<ul style="list-style-type: none"> → Modernizace materiálního vybavení pro výuku, a to zejména v klíčových kompetencích (matematika a přírodní vědy, jazyky, IT apod.) → Přizpůsobení školských kapacit ve městě demografickým trendům (vč. vytváření podmínek pro vzdělávání dospělých) → Další aktivity napomáhající udržení školských zařízení ve městě jako klíčového faktoru jeho rozvoje do budoucna (vč. realizace nástrojů motivace personálu škol apod.) 	
	2.2.3. Kvalitní a dostupné základní sociální a zdravotní služby	<ul style="list-style-type: none"> → Zajištění základní nabídky terénních sociálních služeb na území města, zejména pro seniory (jednání s poskytovateli těchto služeb o zajištění, průběžné ověřování poptávky) → Vytváření podmínek pro udržení základních zdravotnických služeb na území města, vč. jednání s klíčovými aktéry (zdravotnický personál, subjekty v oblasti zdravotní péče a zdravotního pojištění apod.) → Podpora dobrovolnictví v oblasti sociálních služeb – využití potenciálu dobrovolnické angažovanosti v oblasti sociálních služeb, sousedské výpomoci apod. 	realizační motivační
2.3 Cestovní ruch SC 2.3 Rozvoj cestovního ruchu jako odvětví	2.3.1. Rozvoj podmínek pro cestovní ruch	<ul style="list-style-type: none"> → Zajištění trvale udržitelného rozvoje městské památkové zóny a sladění požadavků památkové ochrany, využití centra města pro každodenní život obyvatel města, i potřeb cestovního ruchu → Strategický rozvoj MPZ dle zpracované koncepce a zajištění souladu s potřebami rozvoje města dle strategického plánu 	realizační motivační

Prioritní osa 2: Kvalitní život ve městě

Strategický cíl PO 2: Město s dostatečnou nabídkou základních služeb a možností pro aktivní život

***s vysokým
rozvojovým
potenciálem pro
město Stárkov***

- Propagace existujícího přírodního a kulturního dědictví města i jeho okolí, vč. zapojení města do kooperačních aktivit a subjektů propagujících širší území jako destinaci cestovního ruchu
- Revitalizace objektů a prostranství majících potenciál využití v oblasti cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti města (např. cyklotrasy, rozvoj náměstí na základě projednané studie apod.)
- Vytváření podmínek pro podnikání v oblasti cestovního ruchu a pro rozvoj stravovacích a ubytovacích kapacit
- Komunikace s podnikateli v cestovním ruchu a sladění jejich potřeb s potřebami města

6 Implementace strategického plánu

Implementační část Strategického plánu města Stárkov obsahuje základní popis postupů, které umožní efektivně realizovat priority a opatření uvedené ve strategické části Plánu. Proces implementace má dvě navzájem se prolínající roviny.

První se týká práce se strategickým plánem jako klíčovým, zastřešujícím, koncepčním dokumentem rozvoje města - jeho aktualizace, monitoring, evaluace apod.

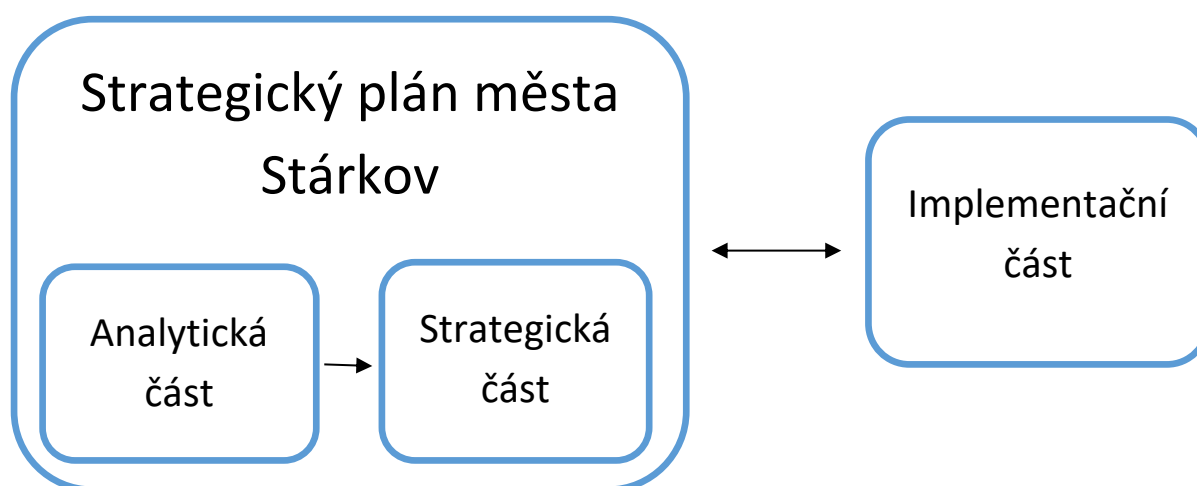
Druhá část se již týká jednotlivých projektů, jejichž prostřednictvím bude docházet k naplňování strategického plánu, jež ve svém souhrnu představují tzv. Akční plán.

6.1 Proces implementace strategického plánu

Strategický plán je dokumentem, jenž objektivně a reálně popisuje prostředí města a v návaznosti na to identifikuje oblasti, jejichž naplnění směřuje k jeho efektivnímu rozvoji. K vlastnímu naplnění strategického plánu a jeho cílů je pak zásadní především realizace projektů obsažených v akčním plánu, které vychází z analytické a zejména strategické části SP a představují již hmatatelnou část naplnění strategické koncepce

Pozn.: Akční plán je již zpracováván, aktualizován, upravován, naplňován a kontrolován městem jako jeho nositelem. Vzniká tedy již nad rámec strategického plánu a vychází z něj.

Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu

Aby byl připravený strategický plán relevantním dokumentem a zůstal použitelným základním podkladem a rámcem myšlenek a jednání o dalším rozvoji města, musí se po svém schválení zastupitelstvem města stát dokumentem, s nímž je aktivně pracováno, nikoli materiálem, jež skončí v zásuvkách pracovních stolů.

6.1.1 Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu

Aktualizace strategického plánu

Důležitým požadavkem na strategický plán je, aby probíhaly jeho pravidelné aktualizace, jež budou reagovat na změny, ke kterým v území dochází, ať již endogenní (vnitřní) či exogenní (vnější). Aktualizace strategického plánu by měla probíhat v pravidelných, cca pětiletých cyklech a v případě (zásadně) nezměněných podmínek, za nichž je realizován, může mít spíše charakter ověření platnosti nastavení či jeho mírné úpravy, reagující na plynulý vývoj prostředí.

V případě, že dojde k zásadní proměně vnitřního nebo vnějšího prostředí nebo jeho části, je vhodné provést aktualizaci plánu i mimo tento pravidelný interval. Takovou vnější změnou byla např. ekonomická krize nastupující v roce 2009, která během krátkého času podstatně změnila podmínky pro rozvoj municipalit a jejich prostředí, zejména hospodářské. Do budoucna by takové změny mohly přinést např. takové faktory jako je intenzivní migrační vlna, která se přelije i do jednotlivých regionů EU apod.

Vnitřní změnu by mohla přinést zásadní proměna preference rozvoje města, jež by byla alespoň zčásti opřena o potřebu reakce na jiné, zpravidla externí vlivy. Zásadní změna preferencí rozvoje způsobená výhradně změnou politické reprezentace města a jejich představ o budoucím rozvoji není zpravidla dostatečným argumentem pro zásadní úpravy strategického plánu, jehož hlavním přínosem je právě dlouhodobost, koncepčnost rozvoje a schopnost překonávat volební cykly.

Oproti těmto veskrze dynamickým příčinám potřeby aktualizace strategického plánu, je významným důvodem i postupné naplňování jeho jednotlivých cílů a priorit. V rámci procesu monitoringu a evaluace popsaného níže dochází k ověřování postupného plnění strategického plánu a potřeby přijímat nové výzvy a rozvojové cíle. S tím souvisí z podstaty věci potřeba aktualizovat strategický plán.

Implementace strategického plánu musí obsahovat procesy, jak ověřovat jeho plnění i aktuálnost.

Monitoring strategického plánu

Monitoring bude probíhat prostřednictvím sledování naplňování jednotlivých částí strategie, tzn. prioritních os a opatření (včetně jejich cílů) a aktivit, které jsou poté v akčním plánu tvořeny již konkrétními projekty.

Na nejvyšší úrovni bude tedy monitorován zejména průběh realizace projektů obsažených v akčním plánu. Za monitoring odpovídá garant strategického plánu (starosta města). Z monitoringu je zpravidla v předem určených intervalech (obvykle ročních) vypracována monitorovací zpráva, jež je předmětem projednání zastupitelstvem města.

Evaluace strategického plánu

Při evaluaci strategického plánu dochází na základě zjištění získaných z monitoringu k ověřování celkové míry naplňování vize a cílů strategického plánu a jeho jednotlivých priorit. Cílem evaluace je

tedy zjistit účinnost, účelnost a hospodárnost realizace strategického plánu, ověřit nastavení implementace a provádění činností jednotlivými aktéry implementace plánu, hodnotit náklady na dosahování cílů strategie. Evaluace může být prováděna v delších, např. dvouletých intervalech.

Z prováděné evaluace mohou vzejít impulsy pro obsahové změny strategického plánu (např. pokud se ukáže snaha o řešení některých vytčených cílů města jako neefektivní či obtížně realizovatelná), stejně jako může dojít ke změně nastavení implementační části, pokud nevyhovuje potřebám plnění a kontroly strategického plánu. Zprávy z evaluací jsou zpravidla předkládány k projednání zastupitelstvem města.

Provázání strategického plánu s investiční a rozpočtovou politikou města

Rozvoj města, popsaný, resp. rámovaný strategickým plánem, je vždy v konečném důsledku realizován konkrétními kroky, investičními i neinvestičními záměry a aktivitami, pro něž je třeba zajistit financování. Město a jím zřizované, příp. zakládané organizace hrají klíčovou roli v naplňování strategického plánu.

Další významnou aktivitou implementace strategického plánu je tak zajištění provázanosti jeho cílů a obsahu na rozpočtovou a investiční politiku města. Musí existovat vazba mezi opatřeními a aktivitami obsaženými ve strategickém plánu a jejich konkrétní realizací pomocí projektů akčního plánu, s plánováním výdajů města a jeho organizací v krátkodobém horizontu (každoročně sestavovaný rozpočet), stejně jako v horizontu středně až dlouhodobém (rozpočtový výhled, případně jiné podklady investiční a rozpočtové politiky města).

6.2 Akční plán

Důležitým dokumentem navazujícím na implementační část strategického plánu je tzv. akční plán. Ten je tvořen jednotlivými projekty schválenými městem, směřujícími k jeho rozvoji a představuje tak operativní nástroj řízení realizace strategického plánu. Vedle akčního plánu obvykle existuje databáze („zásobník“) dalších projektů, které nejsou z různých důvodů zatím zařazeny do akčního plánu (např. z důvodu nedostatku finančních prostředků, prozatím nízké míry aktuálnosti či potřeby, neexistence dotačního nástroje apod.) s tím, že v případě změny situace, například vypsání dotačního titulu či zvýšené aktuálnosti řešit předmět projektu s ohledem na plnění nových povinností z legislativy, mohou být v rámci aktualizace přesunuty do akčního plánu.

V průběhu dalších let, na který je Strategický plán města Stárkov vytvářen, tak budou další záměry shromažďovány, projednávány a zpracovávány podle potřeb území. Jednotlivé projekty jsou pak přímo v akčním plánu popsány v tzv. kartách projektů udávajících jejich základní, předpokládané charakteristiky (rozpočet a možné zdroje financování, předpokládané termíny realizace, uvedení garanta realizace, apod.). Projekty jsou v akčním plánu řazeny dle jednotlivých opatření a je tak zřejmá linka mezi realizací projektu a jeho příspěvkem k plnění cílů prioritní osy, resp. k dosahování očekávaných výstupů a výsledků.

Realizace projektů nebude probíhat současně, ale postupně dle možností města (finančních, personálních, technických ad.), proto jsou v akčním plánu seřazeny dle priorit s tím, že by měly být naplňovány nejdříve projekty pro město nejdůležitější a nejpotřebnější.

K navrhování dalších projektů bude docházet v rámci běžných činností města, jako jsou zasedání zastupitelstva města, dále mohou projektové záměry vznikat například při aktualizaci územního plánu či z iniciativy místních aktérů.

Přípravy podkladů pro projednání akčního plánu zastupitelstvem města

Akční plán a jeho aktualizace by měly být schvalovány zastupitelstvem města. Vedle toho by měly tyto orgány být v pravidelných (obvykle přinejmenším ročních) intervalech informovány o stavu plnění akčního plánu.

Garant připravující podklady pro tato jednání by měl zastupitelstvu města:

- poskytnout informace o pokroku v plnění akčního plánu jako celku i pokroku v realizaci projektů v něm obsažených;
- poskytnout informaci o výstupech a výsledcích realizovaných projektů a jejich příspěvku k dosahování cílů strategického plánu;
- poskytnout zdůvodnění pro návrh na vyřazení některých záměrů z akčního plánu;
- předložit návrh na zařazení nových záměrů, jejich iniciátora a hlavní parametry, vč. vazby na strategický plán a jeho cíle a na dopad do rozpočtu města;
- navrhnout prioritizaci záměrů akčního plánu a její zdůvodnění (s ohledem na připravenost záměrů, možnost zajištění externích zdrojů na financování, nezbytnost realizace s ohledem na legislativu apod.).

Komunikace akčního plánu

Nedílnou součástí úspěšné realizace jak strategického, tak akčního plánu je jejich správná prezentace a komunikace navenek. Veřejnost a zejména klíčoví aktéři života ve městě, by měli být informováni o směrech, jakým se město hodlá ve střednědobém horizontu ubírat (cíle strategického plánu), stejně jako o konkrétních záměrech, jež k tomu mají v krátkodobém horizontu přispívat (akční plán).

Garant (starosta města) by měl těmto aktérům poskytovat průběžnou základní informaci prostřednictvím vhodně volených komunikačních kanálů.

Seznam tabulek

Tab. 1: Celková SWOT analýza	11
Tab. 2: Hlavní strategické dokumenty mající bezprostřední vazbu na strategický plán Stárvkova	13
Tab. 3: Koincidenční matice	17
Tab. 4: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)	19
Tab. 5: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 2)	29

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje města Stárvkov (základní „intervenční logika“)	14
Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje města Stárvkov.....	15
Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu	43